

Remissvar angående förslag att utarbeta abonnemangstandvård som gäller alla vuxna i Stockholms län.

Abonnemang som hälsokoncept

De huvudsakliga fördelarna med abonnemangstandvård är att:

- Öka patientens intresse för delaktighet i vården
- Stimulera till en regelbunden tandvård för en långsiktigt god tandhälsa.

Abonnemang till alla

Folk tandvården i Stockholms län AB anser att följande punkter inom vuxentandvården bör övervägas i samband med abonnemang.

1. Många unga vuxna i åldern 20 – 25 år kommer inte till tandvård efter det att de lämnat den organiserade barn och ungdomstandvården.
2. Socioekonomiskt utsatta grupper har inte råd med tandvård.
3. Äldre patientgenerationers värdefterfrågan är beroende av hur det ekonomiska tandvårdsstödet utformas.

Unga vuxna

Folk tandvården Stockholms län AB arbetar hälsofrämjande och är positiv till abonnemang som ett hälsokoncept. Vi erbjuder sedan ca fem år 20-29 åringar att teckna abonnemang. Premien för dessa abonnemang kan hållas låg eftersom patienter i dessa åldrar har låg sjukdomsutveckling och låg så kallad teknisk risk. Abonnemanget blir ett skydd för patienten mot oväntade höga behandlingskostnader. Många unga vuxna som lämnat den organiserade barn och ungdomstandvården tappar kontakten med tandvården. Erbjudande om

abonnemangstandvård till dessa grupper är ett sätt att underlätta regelbunden kontakt med tandvården för dessa grupper.

Medelålders patientgrupper

Andelen nya angrepp av tandsjukdom hos medelålders patienter mellan 30-49 år är låg om vi ser till hela populationen, men den tekniska risken ökar med stigande ålder. Den orsakas av tidigare utförd tandvård med risk för frakturer av fyllningar och andra tandskador vilket kan utlösa en kedja av nya tandvårdsbehov.

För patientgruppen mellan 50-70 år har den tidigare tandvården ofta inneburit att många tänder har omfattande lagningar och att tänder har extraherats. Epidemiologiska studier på vuxna i Sverige de senaste åren visar att allt fler över 50 år har de flesta av sina tänder kvar. För dessa patienter är den tekniska risken ännu högre än för de yngre grupperna.

Äldre patienter

För de äldsta patientgrupperna över 70 år som fick sin tandvård innan den förebyggande eran är det vanligt med olika former av tandersättningar i form av proteser eller kronor. Dessa patienter har också i högre grad en medicinsk risk som kan bidra till en ökad risk för nya tandsjukdomar.

Generationers tandhälsa

Vi beskriver ovan att de vuxna patienterna kan indelas i olika "generationers tandhälsa". Denna skillnad mellan patientgruppers tandvårdsbehov kan inte överbryggas av ett erbjudande om abonnemang till hela befolkningen.

Abonnemang kan dock stimulera till regelbunden tandvård och ökat intresse för delaktighet i vården.

Höga tandvårdskostnader

Eftersom tandvårdsbehovet i de äldre generationerna till stor del beror på teknisk risk och att det finns många alternativa behandlingsmöjligheter är kostnaden för dessa behandlingar svåra att förutse. Tidigare försäkringskoncept i Sverige liksom högkostnadsskyddet inom + 65 reformen visar på risker med tredjepartsfinansiering. Abonnemangssystemet kan liknas vid tredjepartsfinansiering för den enskilde när premien är betald. Patienten förväntar sig att tandvårdsbehoven skall täckas. När efterfrågan på tandvård hos grupper med hög teknisk risk inte begränsas riskerar tandvårdskostnaderna att bli höga. Premien för dessa grupper blir därför hög.

Ett abonnemangssystem måste vara konstruerat så att en tandvårdsefterfrågan från patientgrupper med många tidigare tandskador har kostnadstäckning. Ett sådant system kan skapas inom abonnemangstandvården men det medför att premien inom varje riskklass för de äldre patientgrupperna blir hög.

Patienter med hög socioekonomisk risk

Socioekonomiskt utsatta grupper har oftare ett eftersatt tandvårdsbehov. SCB:s undersökningar om levnadsförhållanden (ULF) visar att de som har en ekonomiskt utsatt situation har tio till femton gånger högre relativ risk att ha eftersatt vårdbehov inklusive tandvård jämfört med dem som inte har ekonomiska problem. Om patienterna själva skall betala kostnaderna inom sin egen riskklass finns uppenbar risk att den är så hög att socioekonomiskt utsatta grupper i samhället inte har råd att teckna abonnemang.

Folktandvården Stockholms län AB anser att

- Abonnemangstandvård kan stimulera yngre vuxna att behålla regelbunden kontakt med tandvården. Folktandvården har ett koncept för dessa grupper som vi kommer att erbjuda även i fortsättningen.
- För övriga patientgrupper med hög teknisk risk eller socioekonomiskt utsatta grupper blir tandvårdskostnaderna även inom abonnemangstandvård höga. Skall dessa patienter erbjudas abonnemangstandvård med rimliga premier för alla måste landstinget tillföra pengar till tandvårdsproducenterna.

Angeles Bermudez- Svankvist
VD Folktandvården Stockholms län AB